

Planter, Kvæg, Grise, Økonomi og ledelse

Strategier til tidlig høst af korn

Effekt af efterafgrøder er meget afhængig af såtidspunktet, men efterafgrøder sås ofte sent på grund af sen høst af hovedafgrøden. Derfor har SEGES undersøgt forskellige muligheder for at høste korn tidligere.

Viden om

Undersøgelsen gik blandt andet ud på at opsamle erfaringer ved landmænd, som benytter forskellige metoder til tidlig høst af korn. Herudover er der lavet en opgørelse af høsttidspunktet af forskellige vinterhvedesorter.

Konklusionen på erfaringsopsamlingen er, at den lettest tilgængelige løsning er at vælge sorter, der modnes tidligt. Bedømmelser af modningstidspunktet fra de seneste to år viser, at de tidlige sorter kan høstes omkring 7 dage tidligere end de seneste sorter.

Tørring af korn giver også mulighed for at høste tidligere, men udstyr til tørring er en relativ dyr investering. En god løsning til tørring af korn på bedriften er et gennemløbstørreri. Fordelen ved gennemløbstørreriet er den store kapacitet, som gør logistikken nemmere i en travl høst. Planlager med beluftning nedefra er også en effektiv løsning, men kapaciteten er mindre end i gennemløbstørreriet. Tørring har dog relativ høje energiomkostninger.

På kvæg- og svinebedrifter er crimping en mulighed, hvis der høstes korn med over 25 % vand, men det kræver en del erfaring med udstyret. Energiforbruget er dog relativt begrænset, men der er omkostninger til propionsyre.

En sidste mulighed er at benytte glyphosat som såkaldt høsthjælp. Fordi der er behov for at sætte fokus på forbruget af glyphosat i dansk planteavl anbefales det ikke at bruge glyphosat til høsthjælp for at kunne så efterafgrøder til tiden. Anvendelse af glyphosat til høsthjælp skal minimeres til et minimum, og der bør fokuseres på andre muligheder til tidlig høst.

Læs også: [Glyphosathandlingsplan: Lad os sammen sænke glyphosatforbruget](#)

Vælg tidlige sorter af korn

Det første du kan overveje er, at vælge tidlige sorter af hovedafgrøden, som således kan høstes tidligere. Af SortInfo fremgår det, at der er stor forskel mellem årene, og i nogle år er der kun få dages forskel på tidligheden af vinterhvedesorter. Få dage kan dog have stor betydning for effekten af efterafgrøden.

I 2021 var de tidlige sorter af vinterhvede modne 7 dage før de seneste sorter, som var modne den 6. august. Der er ikke sammenhæng mellem udbytte og tidlighed, og også mange af de tidlige sorter yder godt. De tidlige sorter har heller ikke større tendens til lejesæd. Der er en vis konsistens mellem år, således, at de tidlige sorter er tidlige flere år i træk. Dette skyldes at egenskaben er delvist styret af genetik.

Sorterne Chevignon, Kvium og KWS Yyatt er eksempler på hvedesorter, der er modnet relativt tidligt de seneste tre år. I figur 1 ses det registrerede iningstidspunkt af sorter, hvor egenskaben er bedømt både i 2020 og 2021.

På grund af den relativ store forskel i modningstidspunkt, og det at egenskaben tilsyneladende er genetisk bestemt, er der et potentiale i at vælge tidlige sorter af vinterhvede.

Sort	2021	2020	Sort	2021	2020
Chevignon	01-aug	02-aug	RGT Saki	03-aug	05-aug
Informer	01-aug	05-aug	KWS Sabrum	03-aug	03-aug
KWS Zyatt	02-aug	02-aug	Skala	03-aug	03-aug
Sortsblanding	02-aug	03-aug	RGT Thorpe	03-aug	05-aug
Kvium	02-aug	03-aug	KWS Henum	03-aug	06-aug
LG Initial	02-aug	04-aug	Rembrandt	04-aug	05-aug
Champion	02-aug	03-aug	KWS Firefly	04-aug	03-aug
KWS Dawsum	02-aug	04-aug	KWS Scimitar	04-aug	05-aug
Palads	02-aug	04-aug	RGT Svanninge	04-aug	04-aug
Graham	03-aug	02-aug	RGT Bairstow	04-aug	05-aug
KWS Extase	03-aug	01-aug	LG Skyscraper	05-aug	03-aug
Sheriff	03-aug	04-aug	Marly	05-aug	04-aug
Heerup	03-aug	05-aug	Sj P0122	05-aug	08-aug
KWS Lili	03-aug	05-aug	KWS Colosseum	06-aug	04-aug
Momentum	03-aug	05-aug	Pondus	06-aug	07-aug

Registreret modningstidspunkt af hvedesorter i 2020 og i 2021. Resultater hentet fra SortInfo d. 24-11-2021.

Tørring af korn

Der er forskellige muligheder til tørring af vådt korn, herunder gennemløbstørreri og planlager. Begge metoder kan i nogle år medføre, at der kan høstes korn flere dage tidligere end uden mulighed for tørring, og det kan potentielt hjælpe til, at der kan sås efterafgrøder tidligt. Det er dog ikke uden omkostninger, og der er et betydeligt energiforbrug ved drift af både gennemløbstørreri og planlager. Derudover er begge løsninger forholdsvis dyre investeringer, og tørring er kun en relevant mulighed, hvis man allerede har udstyr til tørring.

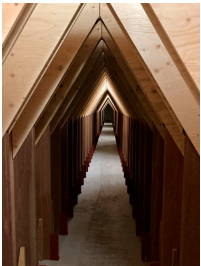
Fordelen ved gennemløbstørreriet er, at kapaciteten er stor, og der kan tørres korn med op til 25 procent vand. Det er ofte de store planteavlsbedrifter, som har deres eget gennemløbstørreri, hvor det er en stor fordel i forhold til logistik.

Gennemløbstørreri.

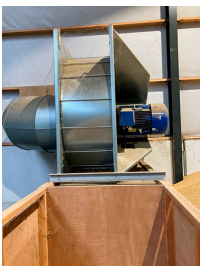
Planlagerets kapacitet er mindre, og bruges ofte fortrinsvist til højtærdfafgrøder som frøgræs, der kræver en effektiv tørring for at opnå en god kvalitet.

Planlageret fungerer ved, at kornet beluftes nedefra.

Planlageret fungerer ved, at kornet beluftes nedefra.

Planlageret fungerer ved, at kornet beluftes fra.

Læs mere: [Sådan tørrer du kornet](#)

Crimpning af korn

Hvis kornet skal bruges til foder, er en anden mulighed at crimpe korn. Metoden benyttes ved over 25 % vand i høstet kerne. Kornet bliver høstet med mejetærsker, og crimpning benyttes til vådkonserveringen. Det foregår ved, at kornet vales fint samtidigt med, at der bliver tilsat propionsyre. Metoden kræver det rigtige udstyr, opbevaringskapacitet, samt erfaring med metoden. Erfaring er vigtig, blandt andet fordi syremængden er afgørende for konserveringsprocessen. I 2021 har prisen på propionsyre været presset op på grund af leveringsproblemer.

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=5c31a16bef557c53d2e82ec250505a9e&source=embed&photo%5fid=72437962>

Video: Metoden er lovende, fordi kornet kan høstes meget tidligt, men det er ikke en lettilgængelig metode.

Læs også

[Crimpning af korn](#)

Emneord

Efterafgrøder

Høst

Korn

ceret: 10. december 2021

Vil du vide mere?

Nanna Hellum Kristensen

Afdelingsleder

SEGES

nhkr@seges.dk

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk

